

12.7.1990

Mattilait

TYÖMAAKÄYNTI SVARTHOLMASSA 3.- 4.7. 1990

Läsnä : Hannu Backman (3.7.)
Göte Backman (3.7.)
Pekka Sihvonen
Ritva Veijola
Helena Rosén

Työmaakäynnin tarkoituksena oli tarkastaa kesän alussa aloitetut korjaustyöt bastioni von Schantzissa ja piirtää leikkaus bastioni von Schantzin vasemmasta kyljestä sekä dokumentoida valokuvoin sekä korjaustöitä että saaren nykytilannetta kokonaisuudessaan.

Svartholman hoitokunnan työmaakokouksen pöytäkirja kokouksesta 6.6.1990 ei ollut vielä saapunut, kun lähdimme saarelle, joten en osannut ehkä ottaa kaikkia siinä mainittuja asioita tarkasteltavaksi, mutta nähdäkseni työt olivat lähteneet hyvin käyntiin. Työt bastioni von Schantzissa oli aloitettu työmaakokouksen 6.6. pöytäkirjasta poiketen bastionin sisäpuolelta, missä kaivuutyöt oli lähes kokonaan suoritettu. Kasematti G 101 oli tyhjennetty maasta ja irtokivistä. Holvien tiilireveteerauksen jäänteet olivat selkeästi näkyvissä, lattialla ei ollut näkyvissä kiveystä, ainoastaan hiekkakerros. Kasemattia G 102 (ruutivarasto) ei ollut tyhjennetty, ja siitä sovittiin, että sieltä poistetaan vain irtonaiset kivet ja tiilet, ei maakerroksia. Kasematti G 103 oli myös tyhjennetty lattiapintaan saakka. Lattiaa kiersi kahden tiilen levyinen tiilianтура, (tiilet n. 25x12x6). Lattiapinnassa oli vielä havaittavissa jäännöksiä palaneesta puulattiasta. Kasematista G 104 oli myös poistettu kiviä ja maata. Lattiassa oli täälläkin jälkiä palaneesta puulattiasta. Myös kasemateista G 107-109 oli poistettu maata. Ei erityistä mainittavaa.

Muurien injektointi- ja muuraustyöt olivat käynnissä bastionin oikean kyljen sisäseinällä (bastionipihan puoleisella julkisivulla). Ampumatasanteelta oli poistettu maata noin 1,5 metrin levyiseltä kaistalta korjattavan muuriseinämän vierestä. Näkyvissä oli erittäin hyvin säilynyt alkuperäinen tuohesta ja savesta tehty vesieristyskerros.

Kaivuutyön alkaessa oli bastionin suulta poistettu suuaukon tukkinut tiili- ja laastimurskan sekainen maakasa, ja tämän leikkauspinnassa näkyi selvästi kolmen tiiliseinän osia. Yhdessä näistä olivat myös sisäseinän rappaus- ja väripinnat näkyvissä. Väritys oli tyypillinen venäläinen tummanharmaa alosa, punainen raita ja valkoinen yläosa. Mikäli kaivuutyössä oli tullut esiin esimerkiksi portaiden jäännöksiä, oli ne kaivettu rikki eikä kukaan ollut huomannut kiinnittää niihin erityistä huomiota. Kaivutöiden alkaessa oli myös leipomorakennuksen porttihalvin pielestä survaistu pala pois, ja seinäpinta kiinnitti ikävällä tavalla huomiota.

Injektointityö pääporttihalvissa oli aloitettu ja tarkoituksena oli ryhtyä poistamaan ylimääräistä maata porttihalville johtavan tien pinnasta. Kaivinkoneen kuljettajalle annettiin ohjeeksi seurata näkyvissä

olevaa kiveyksen tasoa eikä kaivaa siitä syvemmälle.

6.6. pidetyssä kokouksessa sovittuja toimenpiteitä varastorakennuksen sisätiloissa ei ollut vielä suoritettu. Ilmeisesti juhannuksen jäljiltä oli näkyvissä kolmen eri nuotion jäännökset, joten "virallisen" tulentekopaikan aikaansaaminen olisi ensiarvoisen tärkeää. Nuotioiden ympärille oli koottu rakennuksen ikkunaluokkuja istuimiksi ja yleisvaikutelma oli melko epäsiisti.

Bastioni von Schantzista poistettu maa oli tilapäisesti kasattu linnanpihalle, mutta sovittiin, että se kuljetetaan pohjoisrannalle alueelle, jonne on ennenkin läjitetty kaivausalueilta tuotua maata. (Alue sijaitsee päälaiturista n. 150 m länteen).

Metsänraivausta ei ollut toistaiseksi suoritettu.

Esiinkaivetut kasematit mitattiin ja valokuvattiin, myös saaren muut varustukset valokuvattiin.

Helena Rosén